

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0125

Rusko, zatknutie Alexeja Navalného a ďalších protestujúcich

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. apríla 2017 o Rusku, zatknutí Alexeja Navalného a ďalších protestujúcich (2017/2646(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Rusku, najmä na svoje uznesenia z 23. októbra 2012¹, z 13. júna 2013 o dodržiavaní zásad právneho štátu v Rusku² a z 13. marca 2014 o Rusku: odsúdení protestujúcich účastníkov udalostí na námestí Bolotnaja³, svoje odporúčanie z 2. apríla 2014, svoje uznesenia z 23. októbra 2014 o zatvorení mimovládnej organizácie Memorial (víťaza Sacharovovej ceny za rok 2009) v Rusku⁴, z 15. januára 2015 o Rusku, najmä o prípade Alexeja Navalného⁵, z 12. marca 2015 o vražde ruského opozičného lídra Borisa Nemcova a stave demokracie v Rusku⁶ a z 24. novembra 2016 o prípade Ildara Dadina, vážna svedomia v Rusku⁷,
- so zreteľom na ruskú ústavu, najmä na jej článok 29, ktorým sa chráni sloboda prejavu, a článok 31, ktorý zahŕňa právo na pokojné zhromažďovanie, a na medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv, ktoré má Rusko ako člen Rady Európy, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a OSN,
- so zreteľom na partnerstvo pre modernizáciu, ktoré vzniklo v roku 2010 v Rostove na Done, a na záväzok vedúcich predstaviteľov Ruska presadzovať právny štát ako nevyhnutný základ pre modernizáciu Ruska,
- so zreteľom na článok 5 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a článok 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktoré oba ustanovujú, že nikto nesmie byť vystavený mučeniu ani krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, a ktorých je Ruská federácia zmluvnou stranou,
- so zreteľom na Deklaráciu Organizácie spojených národov o obhajcoch ľudských práv,

¹ Ú. v. EÚ C 68 E, 7.3.2014, s. 13.

² Ú. v. EÚ C 65, 19.2.2016, s. 150.

³ Prijaté texty, P7_TA(2014)0253.

⁴ Ú. v. EÚ C 274, 27.7.2016, s. 21.

⁵ Ú. v. EÚ C 300, 18.8.2016, s. 2.

⁶ Ú. v. EÚ C 316, 30.8.2016, s. 126.

⁷ Prijaté texty, P8_TA(2016)0446.

ktorú Valné zhromaždenie OSN prijalo 9. decembra 1998,

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. marca 2017 o ukrajinských väzňoch v Rusku a situácii na Kryme¹,
 - so zreteľom na siedmu pravidelnú správu o Ruskej federácii, ktorú posudzoval Výbor OSN pre ľudské práva na svojom 3136. a 3137. zasadnutí, ktoré sa uskutočnili 16. a 17. marca 2015,
 - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže 26. marca 2017 sa približne 33 000 až 93 000 ľudí zúčastnilo zhromaždení, pochodov a demonštrácií proti korupcii vo viac ako 80 mestách v celom Rusku; keďže viac než 2 000 protestujúcich bolo zadržaných políciou v mestách v celom Rusku vrátane približne 1 000 v Moskve; keďže opozičný politik Alexej Navalný bol zadržaný, dostal pokutu 350 USD za organizovanie zakázaných protestov a bol odsúdený na 15 dní odňatia slobody; keďže ide o najväčšie protesty od protikremeľských demonštrácií v roku 2011 a 2012;
- B. keďže rozsudok súdu Leninsky v Kirove (8. februára 2017) proti ruskému opozičnému politikovi Alexejovi Navalnému na základe obvinení z pokusu o spreneveru poslúžil na umlčanie ďalšieho nezávislého politického hlasu v Ruskej federácii; keďže Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že Navalnému bolo počas trestného stíhania v roku 2013 na základe rovnakých obvinení upreté právo na spravodlivý proces;
- C. keďže ruská vláda začala trestné vyšetrenie proti neidentifikovaným osobám, ktoré vyzývali prostredníctvom internetu na demonštrácie v Moskve 2. apríla 2017 požadujúc odstúpenie vlády Dmitrija Medvedeva a ukončenie ruských vojenských operácií na Ukrajine a v Sýrii, prepustenie Navalného a vyplatenie odškodného aktivistom zadržaným počas protestov v Moskve 26. marca 2017; keďže 2. apríla 2017 bolo v Moskve počas protestov opozície zatknutých a následne zadržaných najmenej 31 ľudí za „porušenie verejného poriadku“;
- D. keďže Ruská federácia sa ako plnoprávny člen Rady Európy, signatár Všeobecnej deklarácie ľudských práv OSN a Dohovoru OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu zaviazala obhajovať zásady demokracie, právneho štátu a rešpektovania základných slobôd a ľudských práv; keďže Európska únia opakovane ponúkla Rusku dodatočnú pomoc a odborné skúsenosti pri modernizácii krajiny a dodržiavaní ústavného a právneho poriadku v súlade s normami Rady Európy;
- E. keďže existujú obavy z vývoja v Ruskej federácii v súvislosti s dodržiavaním a ochranou ľudských práv a s dodržiavaním spoločne dohodnutých demokratických zásad a zásad právneho štátu; keďže Ruská federácia ratifikovala 11 z 18 medzinárodných zmlúv v oblasti ľudských práv;
- F. keďže trestné právo Ruskej federácie bolo novelizované a doplnilo sa o nový článok 212.1, podľa ktorého môže byť osoba obvinená z porušenia zákona o verejných zhromaždeniach, bez ohľadu na skutočnosť, že táto novela obmedzuje slobodu prejavu

¹ Prijaté texty, P8_TA(2017)0087.

a zhromažďovania;

- G. keďže podľa strediska pre ľudské práva Memorial v posledných rokoch výrazne stúpol počet politických väzňov v krajine a celkovo predstavuje 102 osôb v roku 2016;
1. odsudzuje policajné operácie v Ruskej federácii, cieľom ktorých je zabraňovanie a rozháňanie pokojných demonštrácií proti korupcii, pričom pri nich boli zadržané stovky občanov vrátane Alexeja Navalného, ktorého organizácia demonštrácie iniciovala;
 2. vyzýva ruské orgány, aby okamžite prepustili Alexeja Navalného a všetkých pokojných demonštrantov, novinárov a aktivistov zadržaných počas protikorupčných zhromaždení v Moskve a ďalších ruských mestách 26. marca a 2. apríla 2017 a zrušili obvinenia voči nim; zdôrazňuje skutočnosť, že ruské orgány nesú plnú zodpovednosť za bezpečnosť a dobré životné podmienky zadržaných osôb;
 3. zdôrazňuje skutočnosť, že vymerané tresty sú politicky motivované, a naliehavo vyzýva ruské súdnictvo, aby preukázalo svoju nezávislosť od politického zasahovania; vyzýva ruské orgány, aby skoncovali s obťažovaním novinárov, politických oponentov a politických a občianskych aktivistov, aby v plnej miere rešpektovali medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv a zaručili slobodu médií a slobodu zhromažďovania;
 4. berie na vedomie vysokú účasť na rozsiahlych protestoch proti korupcii v Ruskej federácii v nedeľu 26. marca 2017, najmä výraznú mobilizáciu mladých ľudí protestujúcich proti korupcii a stále autoritatívnejšej vláde v Rusku; víta túto angažovanosť ako nádejný náznak zvýšeného záujmu o verejné a politické záležitosti;
 5. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že zadržiavanie Alexeja Navalného je ukázkou toho, ako ruské orgány prostredníctvom zákona o verejných zhromaždeniach čo najrýchlejšie posielajú pokojných demonštrantov do väzenia a následne sa dopúšťajú systematického zneužívania;
 6. odsudzuje neustále pokusy o umlčanie Alexeja Navalného a vyjadruje podporu úsiliu jeho organizácie o zvýšenie povedomia a boja proti korupcii vo verejných inštitúciách a medzi politickými predstaviteľmi a verejnými činiteľmi; je hlboko znepokojený súdnym rozhodnutím z februára 2017, ktoré fakticky vylučuje Alexeja Navalného z politického života, ďalej obmedzuje politickú pluralitu v Rusku a vyvoláva vážne otázky, pokiaľ ide o spravodlivosť demokratických procesov v Rusku;
 7. pripomína, že sloboda zhromažďovania je právom, nie výsadou, a že toto právo spolu s právom na slobodu názoru a prejavu a slobodou združovania zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri vzniku a fungovaní účinného demokratického systému; vyzýva ruské orgány, aby v plnej miere dodržiavali svoje medzinárodné záväzky vrátane tých, ktoré majú v Rade Európy a Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE), aby dodržiavali základné slobody prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania, ktoré sú základnými právami zakotvenými v ruskej ústave, a aby ihneď prepustili zadržaných pokojných demonštrantov;
 8. vyzýva ruské orgány, aby ukončili akékoľvek obťažovanie politických oponentov, novinárov a obhajcov ľudských práv v Ruskej federácii, a to aj na súdnej úrovni, a aby za každých okolností zabezpečili schopnosť vykonávať ich legitímnu činnosť bez zasahovania;

9. zastáva názor, že viaceré súdne procesy a konania proti členom opozície a MVO v posledných rokoch vyvolávajú pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti súdnych inštitúcií v Ruskej federácii; naliehavo vyzýva ruské súdne orgány a orgány presadzovania práva, aby svoje úlohy plnili nestranne a nezávisle, a to bez politického zasahovania;
10. zdôrazňuje, že sloboda zhromažďovania v Ruskej federácii je zabezpečená v článku 31 ruskej ústavy a Európskom dohovore o ľudských právach (EDLP), ktorého je Rusko zmluvnou stranou, a preto sú ruské orgány povinné ho rešpektovať; vyzýva Ruskú federáciu, aby dodržiavala zásady právneho štátu, slobody prejavu a slobody zhromažďovania;
11. pripomína, že je dôležité, aby Rusko ako člen Rady Európy a OBSE plne dodržiavalo svoje medzinárodné právne záväzky, ako aj základné ľudské práva a zásady právneho štátu zakotvené v EDLP a Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach;
12. vyzýva Ruskú federáciu, aby zmenila tie právne predpisy, ktorými sa neprimerane obmedzuje a kriminalizuje sloboda zhromažďovania; odsudzuje skutočnosť, že Ruská federácia prostredníctvom nových právnych predpisov z decembra 2015 zároveň udelila ústavnému súdu právomoc meniť rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva;
13. berie na vedomie obvinenia popredných ruských politikov z korupcie; vyzýva Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a členské štáty, aby prijali systematické opatrenia proti akýmkoľvek pokusom o pranie špinavých peňazí alebo nelegálneho majetku v rámci EÚ; rovnako poveruje parlamentný vyšetrovací výbor pre panamské dokumenty, aby venoval dodatočnú pozornosť akýmkoľvek náznakom podozrivých ruských peňažných tokov cez banky so sídlom v EÚ;
14. naliehavo vyzýva Radu a členské štáty, aby vypracovali jednotnú politiku voči Rusku, ktorá by zaväzovala členské štáty a inštitúcie EÚ k silnému spoločnému odkazu, pokiaľ ide o úlohu ľudských práv vo vzťahoch medzi EÚ a Ruskom a potrebu ukončiť zasahovanie proti slobode prejavu, zhromažďovania a združovania v Rusku;
15. vyzýva PK/VP a ESVČ, aby zabezpečili, že prípady všetkých osôb stíhaných z politických dôvodov budú nastolené počas konzultácií EÚ a Ruska o ľudských právach, a aby zástupcovia Ruska v týchto konzultáciách boli formálne požiadaní o odpoveď v každom prípade; vyzýva predsedov Rady a Komisie, ako aj PK/VP, aby aj naďalej pozorne sledovali takéto prípady a aby tieto otázky predkladali v rôznych formátoch a na rôznych stretnutiach s Ruskom a informovali Európsky parlament o rokovaníach s ruskými orgánmi;

o

o o

16. odsudzuje teroristický útok v Petrohrade a žiada svojho predsedu, aby vyjadril hlbokú ľútosť a solidaritu s obeťami, ich rodinami a ruským ľudom;

o

o o

17. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Rade Európy, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a prezidentovi, vláde a parlamentu Ruskej federácie.